

มคอ. ๓

แผนการเรียนการสอนรายวิชา

ภาวะผู้นำและการนิเทศการศึกษา ๓ (๓-๐-๖)

(Educational Leadership and Supervision)

รหัสวิชา: ๖๓๗ ๒๐๕

สาระวิชา: ศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำ พฤติกรรมและบทบาทผู้นำกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง การปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน การบริหารงานระบบเครือข่าย การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู

Concept and theory of leadership, leadership behavior and role in social change, leadership development, motivation building, decision making, reaction and peer-development, risk and conflict management, community and local relation building, educational supervision

จำนวนหน่วยกิต: ๓ (๓-๐-๖) (บรรยาย ๓ ชั่วโมง, ปฏิบัติ ๐ ชั่วโมง, ศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์)

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes - CLOs)

จากการวิเคราะห์ PLOs และคำอธิบายรายวิชา สามารถกำหนด CLOs ได้ดังนี้:

CLO No.	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผู้เรียนจะสามารถ)	เชื่อมโยงกับ PLOs	ระดับการเรียนรู้ (Bloom's Taxonomy)
CLO ๑	วิเคราะห์และสังเคราะห์ ทฤษฎีภาวะผู้นำ พฤติกรรมผู้นำ และบทบาทของผู้บริหาร	PLO ๑, PLO ๓	Analyzing, Applying

	การศึกษาในบริบทสังคม ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อ ประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ตนเองและองค์กร		
CLO ๒	ออกแบบแผนกลยุทธ์ใน การบริหารการ เปลี่ยนแปลง การจัดการ ความขัดแย้ง และการ บริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษา โดยบูรณา การหลักคุณธรรมและ จริยธรรม	PLO ๑, PLO ๓	Creating, Evaluating
CLO ๓	ประยุกต์ใช้หลักการและ กระบวนการนิเทศ การศึกษา เพื่อสร้างสรรค์ แผนการนิเทศภายในที่ มุ่งเน้นการพัฒนา สมรรถนะครูและการ ทำงานร่วมกันเป็นทีม	PLO ๑, PLO ๔	Applying, Creating
CLO ๔	ประเมินกลยุทธ์การ สื่อสารและการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อวางแผนระดม ทรัพยากร และสร้าง ความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ชุมชนและภาคีเครือข่าย	PLO ๔	Evaluating, Applying
CLO ๕	แสดงออกถึงภาวะผู้นำที่ มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ ผ่าน การอภิปรายกรณีศึกษา และการตัดสินใจ แก้ปัญหาทางการบริหาร	PLO ๓	(Affective Domain & Character)

๒. การวัดและประเมินผล (Assessment)

การประเมินผลจะมุ่งเน้นการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายทั้ง Formative และ Summative

ก. การประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment)

- การอภิปรายในชั้นเรียน และการตั้งคำถาม
- การสะท้อนคิดรายสัปดาห์ (Weekly Reflection Journal) ผ่านระบบ LMS
- กิจกรรมกลุ่มย่อย: การวิเคราะห์กรณีศึกษา, การระดมสมอง
- การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ต่อร่างโครงการและแผนงาน

ข. การประเมินเพื่อตัดสิน (Summative Assessment)

กิจกรรมการประเมิน	สัดส่วนคะแนน	CLOs ที่ประเมิน
๑. การมีส่วนร่วมและการอภิปราย ในชั้นเรียน (Active Participation)	๑๐%	CLO ๑, CLO ๕
๒. รายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case Study Analysis Report)	๒๐%	CLO ๑, CLO ๒, CLO ๕
๓. สอบกลางภาค (Midterm Examination) - เน้นความเข้าใจ และวิเคราะห์ทฤษฎี	๒๐%	CLO ๑
๔. โครงการปลายภาค: "แผนพัฒนาภาวะผู้นำและการ นิเทศเพื่อยกระดับคุณภาพ สถานศึกษา"	๓๐%	CLO ๒, CLO ๓, CLO ๔
๕. การนำเสนอโครงการปลายภาค (Final Project Presentation)	๒๐%	CLO ๔, CLO ๕
รวม	๑๐๐%	

๓. แผนการสอนตลอดภาคการศึกษา (๑๕ สัปดาห์)

สัปดาห์ที่	หัวข้อการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	สื่อ / อุปกรณ์	การประเมินผล (Formative / Summative)
๑	บทนำ: แนะนำรายวิชา, OBE, และการเชื่อมโยง CLOs สู่ PLOsภาพรวม: ภูมิภาคใหม่ของผู้ประกอบการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑	- บรรยายเชิงโต้ตอบ - อภิปรายกลุ่ม - กิจกรรม "What is Leadership?"	- ประมวลรายวิชา (Syllabus) - VDO Clip ผู้นำที่เป็นแรงบันดาลใจ - Padlet / Jamboard	F: ถาม-ตอบ, แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
๒	แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ (Leadership Theories) - ทฤษฎีคุณลักษณะ, พฤติกรรม, สถานการณ์	- บรรยายและอภิปราย - กิจกรรมกลุ่ม: จับคู่ทฤษฎีกับผู้นำที่มีชื่อเสียง	- PowerPoint - บทความวิชาการ - ชีวิตประวัติผู้นำ	F: การสะท้อนคิด "ผู้นำในดวงใจของคุณสอดคล้องกับทฤษฎีใด?"
๓	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Transformational & Visionary Leadership)	- กรณีศึกษา (Case Study) - บรรยายโดยใช้ Storytelling - วิเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาชั้นนำ	- กรณีศึกษา: การนำการเปลี่ยนแปลงที่สำเร็จ/ล้มเหลว - เว็บไซต์สถานศึกษา	F: การอภิปรายกลุ่มย่อยวิเคราะห์กรณีศึกษา
๔	พฤติกรรมและบทบาทผู้นำกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง - คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	- อภิปรายประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม (Ethical Dilemma) - การแสดงบทบาทสมมติ	- สถานการณ์จำลอง - กรอบมาตรฐานวิชาชีพคุรุสภา	F: การนำเสนอผลการตัดสินใจในบทบาทสมมติ
๕	การปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน (Interpersonal	- บรรยายและฝึกปฏิบัติ - กิจกรรม "Johari Window"	- PowerPoint - แบบฝึกหัดการสื่อสาร	F: การฝึกให้ Feedback เชิงบวกแก่เพื่อนร่วมชั้น

	Skills & Colleague Development) - การสื่อสาร สร้างสรรค์, การให้ ข้อมูลป้อนกลับ			
๖	การบริหารงาน ระบบเครือข่ายและ การทำงานเป็นทีม (Network & Team Management)	- Problem-Based Learning (PBL) - บรรยายโดย วิทยากรรับเชิญ (ผู้บริหาร สถานศึกษาตัวจริง)	- โจทย์ปัญหา PBL - ระบบประชุม ออนไลน์สำหรับ วิทยากร	F: การนำเสนอ แนวทางแก้ปัญหา ของกลุ่ม
๗	การบริหารความ เสี่ยงและความ ขัดแย้ง (Risk & Conflict Management)	- กรณีศึกษา - การแสดงบทบาท สมมติ (จัดการ ความขัดแย้ง) - บรรยายเชิง ปฏิบัติการ	- กรณีศึกษาความ ขัดแย้งในโรงเรียน - VDO Clip การ เจรจาต่อรอง	S: ส่งรายงาน วิเคราะห์กรณีศึกษา (๒๐%)
๘	สอบกลางภาค	- การสอบข้อเขียน (อัตนัยเชิงวิเคราะห์)	- ข้อสอบ	S: สอบกลางภาค (๒๐%)
๙	การสร้าง ความสัมพันธ์กับ ชุมชนและท้องถิ่น (Community & Local Engagement)	- บรรยายและ อภิปราย - ศึกษาจากตัวอย่าง โครงการที่ประสบ ความสำเร็จ - มอบหมาย โครงการปลายภาค	- เอกสารประกอบ: ตัวอย่างโครงการ - แนวทางการทำ โครงการปลายภาค	F: ระดมสมอง แนวคิดโครงการ ปลายภาค
๑๐	การระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา (Resource Mobilization) - แหล่งทุน, การ เขียนโครงการ, CSR	- บรรยายเชิง ปฏิบัติการ - กิจกรรมกลุ่ม: ร่าง โครงการระดม ทรัพยากร	- ตัวอย่างโครงการ ที่ได้รับทุน - PowerPoint	F: นำเสนอโครงร่าง โครงการของกลุ่ม ย่อย
๑๑	หลักการและแนวคิด การนิเทศการศึกษา	- บรรยายและ อภิปราย	- PowerPoint	F: การสะท้อนคิด "ความแตกต่าง

	(Principles of Educational Supervision) - ความหมาย, ความสำคัญ, รูปแบบ	- วิเคราะห์ VDO การนิเทศชั้นเรียน	- VDO Clip การนิเทศ (แบบหลากหลาย)	ระหว่างการจับผิดกับการชี้แนะ"
๑๒	กระบวนการและเทคนิคการนิเทศการศึกษา - การนิเทศแบบคลินิก, การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching)	- บรรยายและสาธิต - ฝึกปฏิบัติ: วางแผนการนิเทศและบทบาทสมมติ	- เครื่องมือการนิเทศ (แบบสังเกต, แบบสัมภาษณ์) - สถานการณ์จำลอง	F: การให้ Feedback การแสดงบทบาทสมมติ
๑๓	การนิเทศภายในเพื่อพัฒนาครูและสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)	- บรรยายและอภิปราย- กิจกรรมกลุ่ม: ออกแบบกระบวนการ PLC สำหรับสถานการณ์ที่กำหนด	- บทความเกี่ยวกับ PLC - กรณีศึกษา	F: ให้คำปรึกษาโครงการปลายภาครายกลุ่ม
๑๔	การบูรณาการภาวะผู้นำและการนิเทศเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กร - สรุปภาพรวมและเตรียมการนำเสนอ	- บรรยายสรุป - กิจกรรม Q&A - Workshop: ตรวจสอบความสมบูรณ์ของโครงการ	- LMS, Google Docs	F: Peer Review การนำเสนอของเพื่อน
๑๕	การนำเสนอ "โครงการปลายภาค" แผนพัฒนาภาวะผู้นำและการนิเทศเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา"	- การนำเสนอผลงานรายกลุ่ม/รายบุคคล - การซักถามและอภิปราย	- ผลงานโครงการของผู้เรียน - สื่อนำเสนอ (PPT, Canva, etc.)	S: ส่งเล่มโครงการ (๓๐%) และนำเสนอผลงาน (๒๐%)

๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- **LMS (Learning Management System):** ควรใช้ LMS เช่น Google Classroom หรือ Moodle เป็นศูนย์กลางในการส่งงาน, ประกาศ, เผยแพร่เอกสารประกอบการสอน และส่งเสริมการอภิปรายนอกชั้นเรียน
- **การศึกษาด้วยตนเอง (Self-Study ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์):** ควรกำหนดแหล่งข้อมูลและกิจกรรมที่ชัดเจนในแต่ละสัปดาห์ เช่น การอ่านบทความที่กำหนด, การชมวิดีโอ, การทำแบบประเมินตนเองเรื่องภาวะผู้นำ, หรือการทำงานตามขั้นตอนของโครงการปลายภาค
- **ความยืดหยุ่น:** แผนการสอนนี้เป็นกรอบที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียนในแต่ละรุ่น รวมถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา